

DEEL 3: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies voor het al dan niet moeten nemen van maatregelen

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kan een advies geformuleerd worden betreffende het al dan niet nemen van bijkomende maatregelen in het kader van het archeologisch vooronderzoek op het projectgebied aan Kloosterstraat in Merelbeke. De gegevens afkomstig uit het bureauonderzoek worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer geplande bodemingrepen en bouwwerken op het plangebied. Uit deze confrontatie moet duidelijk blijken of bijkomende maatregelen nodig zijn om een goed zicht te krijgen op de aan- of afwezigheid van archeologische sites op het projectgebied, en eventueel op de datering, bewaringsgraad, aard en verspreiding van de archeologische restanten. Het advies bepaalt, indien nodig, welke specifieke maatregelen getroffen moeten worden.

1.1. Volledigheid uitgevoerde onderzoek

Voor het opstellen van deze archeologienota is enkel een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, in de vorm van een bureauonderzoek, op het plangebied worden uitgevoerd. De resultaten van deze studie leverden voldoende informatie op om een onderbouwde uitspraak te doen over de eventuele aanvullende fasen van onderzoek die nodig zijn. De landschappelijke ligging is vrij gunstig, wat door de archeologische voorkennis bevestigd wordt. Binnen het projectgebied van 11620m² ligt de Kloosterstraat, die hier minstens vanaf het derde kwart van de 18de eeuw deels aanwezig is. Vanaf het midden van de 19de eeuw heeft de straat zijn huidige ligging. Het bodemgebruik als wegenis houdt in dat het bodemarchief hier vermoedelijk reeds verstoord of beïnvloed is door de funderingen en aanwezige nutsleidingen (zie “Deel 2: Verslag van resultaten: 2.3.5. Synthese). Om na te gaan of er effectief nog archeologische resten aanwezig zijn, worden in het verslag van resultaten meerdere onderzoeksfasen overwogen. Deze zijn voor dit projectgebied weinig relevant en zouden hoogstwaarschijnlijk geen nuttige kennisvermeerdering met zich mee brengen (zie “Deel 2: Verslag van resultaten: 2.3.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek”). Er wordt geen verder onderzoek binnen dit plangebied geadviseerd.

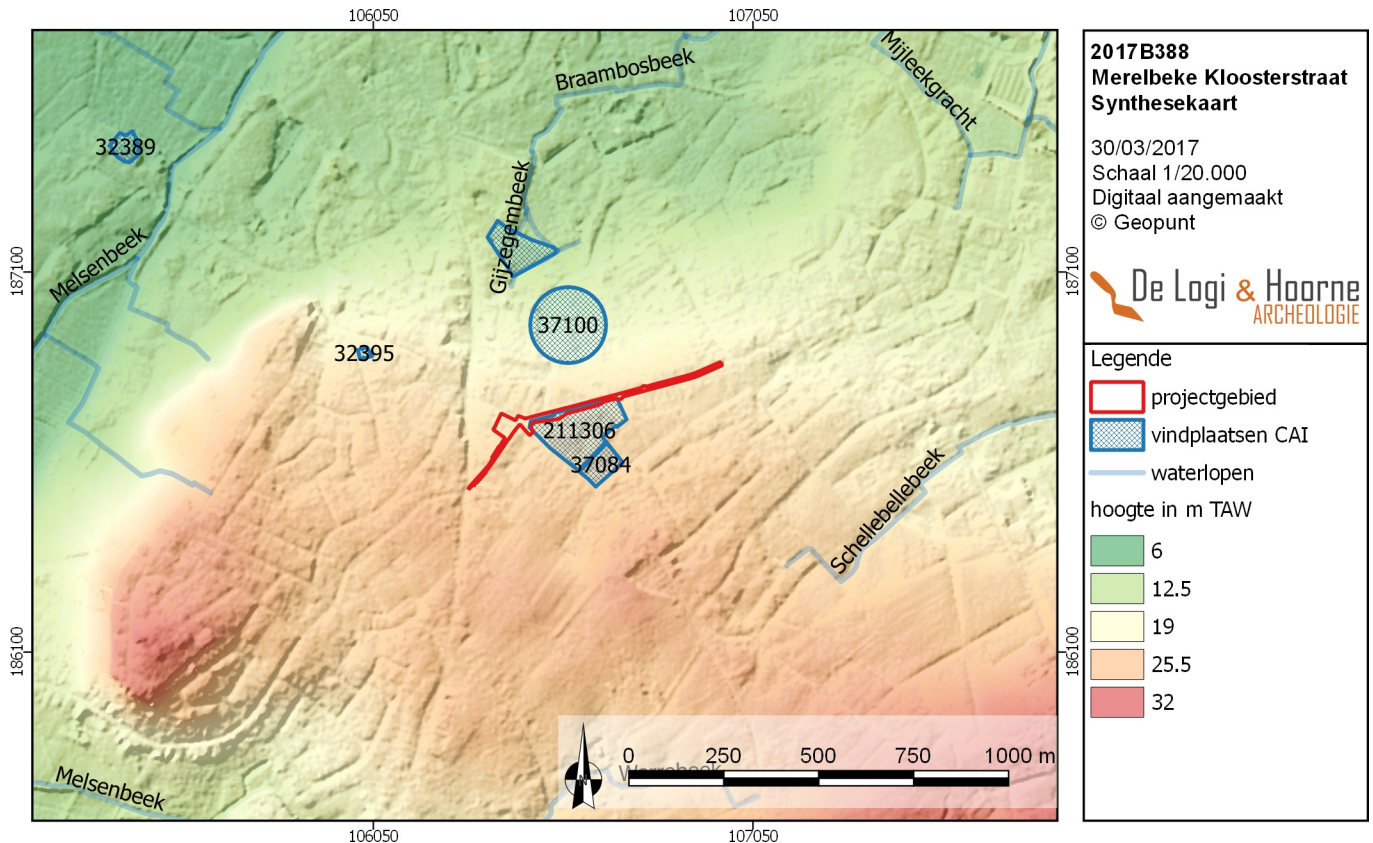
1.2. Afwezigheid van een archeologische site

Voor het opstellen van het verslag van resultaten voor het hoofdstuk bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd. Gegevens over aardkunde, digitaal hoogtemodel, historische kaarten, luchtfoto's en de gekende archeologische relictten in de omgeving zijn bestudeerd. Deze geven aan dat het archeologisch potentieel plaatselijk behoorlijk is. Zowel ten noorden als ten zuiden van de straat komt een archeologische site voor. In de omgeving zijn bewoningssporen uit de Romeinse periode vastgesteld, en bewonings- en begravingssporen uit de vroege middeleeuwen. Bij de vroegmiddeleeuwse nederzetting hoort een wegtracé. Wellicht kruist dit wegtracé de Kloosterstraat. Op basis van het bureauonderzoek kan niet met zekerheid een uitspraak gedaan worden over het al dan niet aanwezig zijn van resten van deze weg, of andere archeologische sporen. Vermoedelijk heeft de aanwezigheid van de weg (met fundering en riolering) een impact gehad op de bewaring van het bodemarchief.

1.3. Impactbepaling

De bestaande Kloosterstraat in Merelbeke wordt heraangelegd en heringericht. Dit gebeurt grotendeels op de footprint van de bestaande straat, maar plaatselijk worden enkele verschuivingen in het verloop doorgevoerd, ter hoogte van het OCMW. In totaal zal er een verharding zijn op ongeveer 9460m² met een weg die tot 0,55m diep gefundeerd wordt. Hierbij moet rekening gehouden worden met de aanleg van twee rioleringen, voor afvalwater en hemelwater, die tot maximaal 2,5m diep worden aangelegd. Naar het oosten toe wordt de riolering minder diep ingeplant.

Vooralsnog langs de westelijke delen van de straat wordt een aantal parkeerplaatsen en kiss & ride zones aangelegd. In totaal gaat het om een verharding op 180m² tot 0,45 tot 0,55m diep gefundeerd. De heraanleg van een parkje heeft een minder grote impact op het bodemarchief. Het bestaande grindpad wordt verwijderd en vervangen door een nieuw pad van 1,8m breed met betonklinkers. Deze verharding heeft een oppervlakte van 185m². Het paadje heeft een opbouw en fundering die tot ongeveer 0,25m diep reikt.

Figuur 35: De synthesekaart toont de landschappelijke ligging en gekende sites uit de omgeving (© Geopunt; Onroerend Erfgoed)

In totaal hebben de werken plaats op een oppervlakte van ongeveer 9460m², waar. Plaatselijk is er een impact tot maximaal 2,5m diep, voor de aanleg van de riolering. De impact van de werken op het potentieel aanwezige bodemarchief is vooral vrij groot door de aanleg van de riolering.

1.4. Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het bureauonderzoek lijkt het archeologisch potentieel van dit plangebied plaatselijk behoorlijk. Ten zuiden van de Kloosterstraat is een gekende vroegmiddeleeuwse site aanwezig aan Merelbeke Caritas. Op deze site is een wegtracé aanwezig dat N-Z georiënteerd is, en vermoedelijk de Kloosterstraat kruist (zie ook: "Deel 2: Verslag van resultaten: 2.3.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed").

Het kennispotentieel op het plangebied wordt echter laag ingeschat. Het belangrijkste argument is de beperkte breedte van het projectgebied en het feit dat hier al lang een weg aanwezig is, wat resulteert in verschillende fases van heraanleg en behoorlijk wat nutsleidingen beide met telkens een verstorend effect. Het is mogelijk dat bij verder onderzoek binnen het gebied nog sporen of gedeeltelijke archeologische structuren worden aangesneden. Maar op basis van het onderzoek op de aanliggende site van het OCMW, wordt deze kans eerder klein ingeschat. Er is onder andere overwogen om een werfbegeleiding te adviseren voor dit deel van het projectgebied waar het wegtracé uit de vroege middeleeuwen wordt verwacht, maar de kans om een goed bewaard archeologisch spoor aan te treffen is klein. Bovendien kunnen alle onderzoeken die hierop mogelijk zijn (couperen, staalname) ook worden uitgevoerd op het zuidelijke deel van de weg. Op dit deel is op termijn een opgraving gepland, in het kader van de uitbreiding van het OCMW. De mogelijke kenniswinst die een werfbegeleiding kan opleveren weegt niet op tegen het lage potentieel tot kenniswinst en de praktische complexiteit van de werfcontrole. Bovendien zou dit nodeloze kosten en vertraging kunnen betekenen voor de uitvoering van de geplande werken.

Er werd bijgevolg besloten dat in het kader van de huidige stedenbouwkundige vergunningsaanvraag geen verder archeologisch (voor)onderzoek dient uitgevoerd te worden. Er worden bijgevolg geen maatregelen voor verder onderzoek opgemaakt (Zie ook: “Deel 2: Verslag van resultaten: 2.3.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek”).

Let wel, dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.

2. Bijlagen

2.1. Lijst van plannen en kaarten

Plannen- en kaartenlijst Projectcode 2017B388					
--	--	--	--	--	--

Kaartnr	Type plan	Onderwerp plan	Aanmaakschaal	Aanmaakwijze	Datum
34	Bouwplan	Overzicht geplande bouwwerken	1 : 1	digitaal	30/03/2017
35	Synthesekaart	Digitaal hoogtemodel en gekende sites	1 : 1	digitaal	30/03/2017

